MAATALOUS

Enpä muista, milloin kylvöhommat olisivat Uudellamaalla edenneet näin eri tahtiin. **TOIMINNANJOHTAJA JAAKKO HOLSTI, MTK-UUSIMAA**

Kylmät yöt ja sateet hidastaneet kuivumista

Vilja-alan yhteistyöryhmän seuranta kertoo, että kylvöt ovat vielä varsin alkutekijöissään. Pisimmällä ollaan Varsinais-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla.

Tässä vaiheessa vuotta Suomen laajuus näkyy selvästi.

Varsinais-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla vajaa 10 prosenttia kylvöistä on saatu tehtyä, VYR kertoi katsauksessaan keskiviikkona.

Meri-Lapissa lumi peittää yhä maata.

Keski-Suomessa ja Pohjois-Savossa kylvöjä ei ole juurikaan aloiteltu.

VYR on koonnut kylvöjä seuraamaan asiantuntijaraadin, johon kuuluu keskusliikkeiden, viljakaupan ja tuottaja- ja neuvontajärjestöjen edustajia.

Vaikka kylmät yöt ja viileät päivät ovat hidastaneet kevättöitä, raatilaisten mukaan ollaan kuitenkin vielä normaalissa aikataulussa tai vain hieman siitä jäljessä.

Syysviljat talvehtineet pääosin hyvin

Viime syksyn runsaat sateet ja peltojen märkyys pienensivät syysvehnän kylvöalaa. Rukiin kylvöt päästiin sen sijaan tekemään paremmissa oloissa.

Syysviljat ovat talvehtineet pääosin melko hyvin. Suuria talvituhoja ei ilmeisesti ole; tosin alueelliset vaihtelut voivat olla suuria.

Ainakin Satakunnassa joudutaan kuitenkin kylvämään osa syysvehnäpelloista uudelleen

Kylvösuunnitelmissa ei isoja muutoksia

VYR:n maaliskuussa julkaistu kylvöalaennuste povasi ohra- ja kaura-alan kasvua. Vehnän viljelyalan arvioitiin säilyvän suunnilleen ennallaan ja öljykasvien vähenevän selvästi.

Raatilaisten arvioiden mukaan suunnitelmiin ei ole kevään aikana tullut suuria muutoksia. Siemenviljan heikko saatavuus lisännee kuitenkin hiukan öljykasvialaa.

Joillakin tiloilla siemenpula on voinut johtaa viljalajikkeen tai viljalajin vaihtoon.

Panosten käyttöä harkitaan tarkemmin

Lannoitteiden hinnan nousu mietityttää viljelijöitä.

Raatilaisten arvion mukaan niiden käyttöä mietitään entistäkin suuremmalla huolella.

Joillakin tiloilla lannoitteita käytetään vähemmän ja etsitään samalla korvaavia ratkaisuja.

Luomutuotannon kasvu voi myös näkyä pienentyneenä keinolannoitteiden käyttönä.

SATU LEHTONEN

JAANA KANKAANPÄÄ

Laura Meurman muokkasi ohramaata Kangasalla keskiviikkona.

Torstain sade toi töihin tauon

Liuksialan kartanon pelloilla Kangasalla päästiin aloittamaan kylvöt alkuviikolla. **Laura Meurman** muokkasi peltoja keskiviikkona ja totesi työn sujuvan hyvin.

”Vähän viileää on, mutta on hyväkin, etteivät kaikki pellot kuivu yhtäaikaa.”

Torstaina sade katkaisi työt, ja vettä oli luvassa seuraavillekin päiville.

Katko ei Meurmania huoleta, sillä kevät on keskiarvoihin verrattuna kohtuuajassa. ”Muutamana vuonna on oltu pellolla jo huhtikuun puolella, mutta ei tässä mitään kiirettä ole.”

Kylvettävää on noin 90 hehtaaria ja kasvivalikoimassa rehuohraa ja vehnää. Loppu alasta kasvaa nurmea 40 lypsävälle.

Lajikkeina ovat Vilde ja Anniina.

”Siemen hankittiin hyvissä ajoin talvella, joten saatiin mitä haluttiin.”

Rapsi ehkä jää pois

Iittiläisen maanviljelijä **Jouni Aallon** kylvösuunnitelmiin tuli muutos, kun Iitin Haapa-Kimolassa satoi viime sunnuntain ja maanantain välisenä yönä 32 milliä vettä.

Aalto arvelee, että lähiseudun jo kylvettyjä peltoja on voinut liettyä pilalle sateen takia.

”Jos tulevalle viikonlopulle ennustetut sateet toteutuvat, joudun pohtimaan lajikkeen vaihtoa. Tarkoitukseni oli kylvää rapsia, mutta nyt ollaan jo niin pitkällä, ettei se ehkä ehdikään valmistua.”

SATU LEHTONEN
JUHA AALTOILA

Lapissa lietesäiliöt täynnä ja levityskelit viipyvät

Lapissa alkaa olla hätä käsillä, kun lietesäiliöt täyttyvät yli äyräidensä ja levityssäät odotuttavat itseään, MTK-Lapin toiminnanjohtaja **Kaija Kinnunen** kertoo.

Viime syksy oli Lapissa niin märkä, että moni olisi päässyt levittämään lietettä vasta takarajan umpeuduttua. Nyt kevät on myöhässä eikä pelloille ole vielä mitään asiaa.

Samanlaista viestiä kuuluu Etelä-Savosta.

”Viikonlopun ja maanantain aikana tuli 15–25 milliä vettä, mikä siirsi muokkauksia ja lannan ajoa. Lietesäiliöt ovat täynnä”, MTK-Etelä-Savon toiminnanjohtaja **Vesa Kallio** sanoo.

Kallio kertoi tiistaina, että maakunnan länsireunalla oli päästy tekemään ensimmäisiä toukoja. Pääosin kylvöt eivät kuitenkaan olleet alkaneet.

Iso osa maata odottelee vielä

Pohjois-Savossa, Pohjois-Karjalassa ja Keski-Suomessa kylvöille pääsyä odotellaan vielä.

”Pohjois-Karjalassa viljoista kylvetty yksi prosentti”, kuului tuottajaliiton toiminnanjohtajan **Vilho Pasasen** ytimekäs arvio keskiviikkona. Ensimmäiset varhaisperunat kylvettiin alueella viime viikolla.

MTK-Keski-Suomen toiminnanjohtaja **Juha Lappalainen** toteaa, etteivät kylvöt käytännössä ole alkaneet. ”Meillä nurmien lannoitusta, paskan levitystä, kyntöä ja tasausäestystä.”

Siemenpula kiusaa

”Viikonloppuna satoi melko runsaasti. Yöt ovat edelleen olleet kylmiä. Aurinkoisia ja lämpimiä säitä tarvitaan, jotta peltotyöt voisivat käynnistyä”, MTK-Pohjois-Savon toiminnanjohtaja **Juhani Savolainen** kertoi tiistaina.

Vanhoja nurmia on Pohjois-Savossa jo kynnetty. ”Seuraavaksi alkanee kevyemmillä mailla lietteen levitys nurmille. Muokkaustyöt käynnistyvät edullisimmilla lohkoilla viikonloppuna”, Savolainen arvioi.

Jos säät suosivat, peltotyöt pääsevät kunnolla vauhtiin ensi viikolla.

Siemenviljan niukkuus on Pohjois-Savossa paha ongelma. ”Kauppiaat myyvät eioota ja osa ei saa hyvälaatuista siemenviljaa.”

Savolainen toteaa, että Huoltovarmuuskeskuksen päätös olla avaamatta varmuusvarastoja oli järkyttävä uutinen.

”Viljelijät, jotka jäävät nyt ilman sertifioitua siemenviljaa, muistavat tämän pitkään. He joutuvat nyt ja tulevina vuosina varmistamaan siemenviljahuoltonsa muulla tavoin.”

Satakunnassa vilkas äitienpäivä

Satakunnan pelloista oli tiistaina kylvetty runsas kymmenesosa ja työt etenivät vauhdilla, MTK-Satakunnan toiminnanjohtaja **Markku Pärssinen** kertoi.

Torstaiyön ja -aamun 3–5 millin sateet keskeyttivät työt, mutta iltapäiväksi oli taas luvassa poutaa ja töiden odotettiin jatkuvan.

Perjantaiksi ja lauantaiksi oli luvattu sadetta, mutta äitienpäivänä pelloilla on näillä näkymin vilskettä, Pärssinen arvioi.

Pellot muokkautuvat melko hyvin.

Syysviljoilla on Satakunnassa jonkin verran talvituhoja. Kasvustoon jää aukkoja ja pahimmat kylvetään uudestaan.

Hämeessä isot erot...

Hämeessä toukotyöt ovat hyvässä vauhdissa, MTK-Hämeen toiminnanjohtaja **Jukka-Pekka Kataja** kertoi tiistaina.

”Lantaa on levitetty, nurmia lannoitettu, pitemmän kasvukauden kasveja jo paljon kylvetty ja viljojen kylvö laajemmin on käynnistynyt.”

Maakunnan eri osien välillä on kuitenkin suuria eroja. ”Osassa ollaan jo hyvin pitkällä, mutta Päijät-Hämeen pohjoisosissa vasta aivan alkuvaiheessa”, Kataja täsmensi eilen.

Maat ovat Katajan mukaan kuivuneet epätasaisesti. ”Muokkautuminen ei ole joka paikassa kovin hyvää – liekö olematon routa syynä.”

...kuten Uudellamaallakin

”Enpä muista, milloin kylvöhommat olisivat Uudellamaalla edenneet näin eri tahtiin”, tuottajaliiton toiminnanjohtaja **Jaakko Holsti** toteaa.

Erityisesti itäinen Uusimaa on kärsinyt sateista, ja siellä oli tiistaina kylvetty kevätviljoista vasta pari–kolme prosenttia.

”Mitä lännemmäs siirrytään, sitä parempi kylvöstartti – kiitos vähäisempien sateiden ja osittain maalajin.”

Länsi-Uudenmaan kylvöprosentiksi Holsti arvioi keskiviikkona 15–20.

SATU LEHTONEN

KIMMO HAIMI

Kauko Kajolinna kylvi torstaina luomuvehnää Nurmijärven Palojoella.

KARI SALONEN

Mattilan tilan vanha isäntä Heikki Mattila keräsi torstaina iltapäivällä kiviä pellolta Hämeenlinnan Heinun kylässä.

VEIKKO NIITTYMAA

Alkuviikolla kylvetyssä kevätvehnässä ei ole vielä itua. Maa on kylmää, toteaa maanviljelijä Pekka Ahokas Loimaalta.

Kylvöt pitkällä Loimaan seudulla

Tuulinen ja aurinkoinen sää on kuivattanut tehokkaasti Loimaan savikoita, osin turhankin tehokkaasti, sillä muokkauskerros alkaa kuivua liikaa, miettii maanviljelijä **Pekka Ahokas** Loimaalta.

Ahokas on kylvänyt kevätvehnät. Ohrat ja rypsit kylvetään heti, kun sää kuivahtaa. Perjantaina aamulla maan lounaisosassa satoi muutama milli ja lisää luvataan loppuviikoksi.

Kylvöt ovat pitkällä Loimaan seudulla ja suotuisilla alueilla kuten Mellilän aukeilla kylvöt on kutakuinkin tehty. Seutukunnan kylvöistä reilusti yli puolet on takana. Aika tavanomaisessa aikataulussa ollaan, hän arvioi.

Pellot ovat kuivia ja muokkautuvat helposti, mutta viileän sään takia itäminen on ollut hidasta. Oraita ei näy edes ensimmäisenä kylvetyillä pelloilla.

Sadetta aletaan kohta kaivata

Ahokkaan mukaan vettä aletaan pian kaivata, sillä sateet ovat kiertäneet seutukunnan. Huhtikuun alun jälkeen on satanut muutama milli.

Otolliset olot ovat jouduttaneet myös lannanlevitystä. Pellot ovat kantaneet lantakaluston ongelmitta, levityksiä urakoiva Ahokas kertoo.

VEIKKO NIITTYMAA

Lämpeneminen ja sateet nostavat vesiä

Ennustetut sateet ja lämpeneminen nostavat virtaamia ja vedenkorkeuksia lähipäivinä Etelä-Pohjanmaalta Simojoelle asti, arvioi Suomen ympäristökeskus.

Kuivajoen ja Simojoen virtaamat ovat kasvussa ja selvästi keskimääräistä suurempia virtaamahuippuja ennustetaan perjantaille tai lauantaille.

Lumet sulavat lämpötilan kohotessa, lisäksi viikon loppupuolelle on luvassa runsaita sateita. Sääennusteiden mukaan sadetta saattaa kertyä loppuviikon aikana 20–50 millimetriä Pohjanmaalla, Kainuussa sekä eteläisessä Lapissa.

Simojoen huipuksi ennustetaan 500–650 kuutiometriä sekunnissa. Kuivajoen Ravaskassa virtaamahuipuksi ennustetaan 225–275 kuutiota sekunnissa. Vahinkoja ei ole ennustetuilla vedenkorkeuksilla odotettavissa.

Iijoen vesistöalueella virtaamat ovat keskimääräisen tulvan lukemissa ja yhä kasvussa Siuruanjoella. Kiiminkijoella virtaamat voivat nousta sateiden vaikutuksesta uudelleen tulvarajan tuntumaan.

Myös Siikajoen Harjunnivassa virtaama voi kasvaa uudelleen tulvarajalle. Lapuanjoen Liinamaan vedenkorkeus saattaa myös nousta jälleen tulvarajan yli lähipäivinä.

Lapissa Kemi- ja Tornionjoen vesistöissä virtaamat ovat aloittaneet kasvunsa, jota lähipäivien lämpeneminen ja mahdolliset vesisateet kiihdyttävät. Kittilässä ja Pellossa vahinkorajan ylittyminen on mahdollista. Sulamiskauden sää on tulvahuipun suuruudelle ratkaisevaa.

MT